

3. Марчук В. М. Основні поняття та категорії права: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Марчук, Л. Н. Ніколаєва. — К.: Істина, 2001. — 144 с.
4. Скакун О. Ф. Теорія держави і права. Енциклопедичний курс / О. Ф. Скакун. — Харків: Еспада, 2006. — 776 с.
5. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посіб. / П. М. Рабінович. — 10-те вид., допов. — Львів: Край, 2008. — 224 с.
6. Голосніченко Д. Принципи повноважень як основні правовстановчі начала / Д. Голосніченко // Право України. — 2009. — № 5. — С. 73–82.
7. Комунікація: демократичні стандарти в роботі органів державної влади / [за заг. ред. Н. К. Дніпренко]. — К.: Вістка, 2008. — 164 с.
8. Hood C. What happens when transparency meets blame-avoidance? / Christopher Hood // Public Management Review. — 2007. — Vol. 9 (2). — P. 191–210.
9. Holzner B., Holzner L. Transparency in Global Change: The Vanguard of the Open Society / Burkart Holzner and Leslie Holzner. — University of Pittsburgh Press, 2005. — 330 p.
10. Ball C. What is Transparency / Carolyn Ball // Public Integrity. — 2009. — Vol. 11 (4). — P. 293–307.

Марія Воронова,

*студентка 2 курсу
Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

МУНІЦИПАЛЬНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ

Однією з визначальних ознак демократичної, соціальної, правової держави є наявність у ній повноцінного місцевого самоврядування. Конституція України визначила цей політико-правовий інститут як право територіальних громад самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Саме цей інститут здатен забезпечити демократію в країні, адже він є головним інструментом здійснення влади безпосередньо народом.

Проведення муніципальної реформи на сучасному етапі є важливим кроком щодо встановлення європейських стандартів організації місцевої влади. Метою цієї реформи є створення самодостатніх територіальних громад, які під власну відповідальність самостійно можуть вирішувати питання розвитку населених пунктів. Реформа покликана змінити старі принципи державного впливу та втручання в життя регіонів, реалізувати правові та організаційні зміни в організації місцевого самоврядування України. Розв'язання низки проблем правового характеру в територіальній організації влади є першочерговими завданнями реформи, які потребують комплексного вирішення.

По-перше, в законодавстві України, що регулює діяльність інституту місцевого самоврядування (Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»), існує багато колізій, зокрема з нормами Європейської хартії місцевого самоврядування.

По-друге, в правовому регулюванні діяльності місцевої влади виникає багато проблем, зумовлених недосконалістю адміністративно-територіального устрою нашої держави. Як відомо, є населені пункти, що не можуть вести самостійний бюджетний баланс через їхню малу чисельність. Об'єднання територіальних громад є умовою формування самодостатніх адміністративно-територіальних одиниць.

Стосовно повноважень органів місцевого самоврядування можна зазначити, що в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» вони закріплені так, що дають можливість органам здійснювати власну муніципальну політику відповідно до державних стандартів. Проте галузеве законодавство фактично обмежує таку самостійність, зміщуючи центр ухвалення рішення до органів виконавчої влади різного рівня.

Потребує вирішення питання щодо організації влади на регіональному рівні, а саме стосовно формування виконавчих органів на рівні обласних і районних рад. З одного боку, створення цих органів є неодмінною умовою для автономної діяльності представницького органу, а з другого — визначення компетенції щодо цих виконавчих структур є досить складною проблемою. Просте передання повноважень від обласних і районних державних адміністрацій є неможливим, адже потребує вирішення питання щодо належності існуючих повноважень до самоврядної влади.

Системно-структурна організація місцевого самоврядування на рівні територіальної громади також потребує реформування. Як відомо, наявна система є нащадком радянської системи організації місцевого управління. Створення єдиних за структурою органів, які об'єднують виконавчу і представницьку структуру в єдиний організаційний механізм, вирішить питання узгодження діяльності в муніципальному управлінні, забезпечить провідну роль представницького органу місцевого самоврядування. Практика діяльності муніципалітетів у країнах західної демократії може стати важливим досвідом в організації місцевого самоврядування в Україні.

На сьогодні в Україні започатковано муніципальну реформу через попереднє схвалення змін до Конституції України щодо децентралізації 31 серпня 2015 р. У них містяться багато нових підходів до організації місцевого і регіонального самоврядування, зміни у взаємодії з державними інституціями. Проте без внесення змін до Основного Закону будь-які зміни поточного законодавства є неможливими, як і проведення реформи на рівні територіальних громад. Щонайшвидше їх прийняття дасть змогу Україні продовжити європейський шлях розвитку, забезпечить становлення демократичної та ефективної системи місцевої влади.

Отже, з огляду на проголошення України правовою демократичною державою місцеве самоврядування повинно стати реальним владним інструментом, здатним забезпечити права і свободи населення. Але це можливо лише за умови, що кожен громадянин нашої держави усвідомить значення цього конституційно-правового інституту і його користь як для особистого, так і громадського життя.